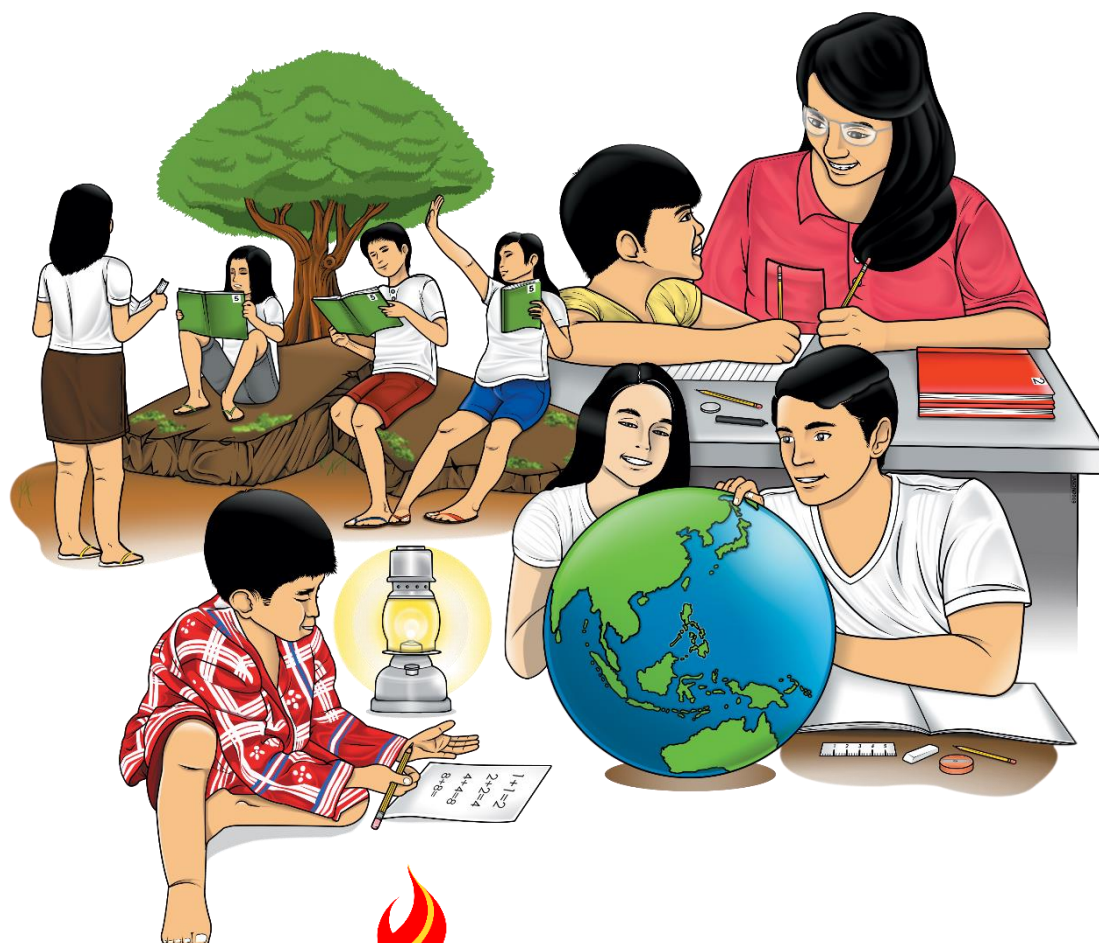

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan – Modyul 5: Bahaging Ginampanan ng Kababaihan sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya

Araling Panlipunan – Ikapitong Baitang
Alternative Delivery Mode

Ikaapat na Markahan – Modyul 5: Bahaging Ginampanan ng Kababaihan sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya

Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Karen B. Lagrada

Editor: Jouilyn O. Agot, Jim Paul M. Belgado

Tagasuri: Nimfa V. Alaska

Tagaguhit: Karl G. Buenafe

Tagalapat: Liezl O. Arosio

Tagapamahala: Benjamin D. Paragas

Mariflor B. Musa

Danilo C. Padilla

Freddie Rey R. Ramirez

Cyril C. Serador

Ronald S. Brillantes

Marites L. Arenio

Eva Joyce C. Presto

Rhea Ann A. Navilla

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – MIMAROPA Region

Office Address : Meralco Avenue corner St. Paul Road, Pasig City

Telefax : (02) 8631-4070; 8637-3093; 8637-3139

Email Address : region4b@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan – Modyul 5:

Bahaging Ginampanan ng Kababaihan sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

Alamin

Halina't simulan natin!

Iba-iba ang antas at kalagayan ng kababaihan noon at ngayon. May higit na maganda ang kalagayan at mayroon ding kakaunti ang karapatan. Hindi agarang narating ng mga kababaihang Asyano ang kanilang kasalukuyang kalagayan, sila ay nagpunyagi upang mapabuti ang kanilang kalagayan. Nakita ng kababaihan ang kahalagahan ng mga samahan upang maisulong ang kanilang interes at marinig ang kanilang mga boses. Bilang Asyano, mahalagang malaman natin ang mga pakikibakang isinagawa ng kababaihang Asyano upang maisulong ang karapatan nila at makamtan ang pagkakapantay-pantay ng lalaki at babae sa lipunan sa pamamagitan ng pagkakaroon ng kilusan na magtataguyod sa karapatan ng kababaihan.

Sa modyul na ito ay bibigyang kasagutan natin ang katanungan sa kung papaano nakuha ng kababaihan ang karapatang bumoto at karapatang makibahagi sa buhay pang-ekonomiya sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya.

Sa pagtatapos ng modyul na ito, inaasahan sa iyo ang sumusunod:

1. Naiisa-isa ang mga kilusang nabuo na nagpapakita ng bahaging ginampanan ng mga kababaihan tungo sa pagkakapantay-pantay, pagkakataong pang-ekonomiya, at karapatang pampolitika;
2. Natutukoy ang karanasan at bahaging ginampanan ng mga kababaihan tungo sa pagkakapantay-pantay, pagkakataong pang-ekonomiya at karapatang pampolitika; at
3. Nasusuri ang karanasan at bahaging ginampanan ng mga kababaihan tungo sa pagkakapantay-pantay, pagkakataong pang-ekonomiya, at karapatang pampolitika.

Ang pagkamit mo sa mga layuning nabanggit sa itaas ay magiging tulay upang tiyak na matutuhan mo ang sumusunod na pamantayan at kasanayan:

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN (Content Standard)

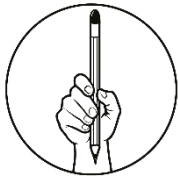
Ang mag-aaral ay napahahalagahan ang pagtugon ng mga Asyano sa mga hamon ng pagbabago, pag-unlad at pagpapatuloy ng Silangan at Timog-Silangang Asya sa Transisyonal at Makabagong Panahon (ika-16 hanggang ika-20 Siglo).

PAMANTAYAN SA PAGGAWA (Performance Standard)

Ang mag-aaral ay nakapagsasagawa nang kritikal na pagsusuri sa pagbabago, pag-unlad, at pagpapatuloy ng Hilagang-Silangan at Timog Silangang Asya sa Transisyonal at Makabagong Panahon (ika-16 hanggang ika-20 Siglo).

PAMANTAYANG PAMPAGKATUTO (Most Essential Learning Competency)

Nasusuri ang karanasan at bahaging ginampanan ng mga kababaihan tungo sa pagkakapantay-pantay, pagkakataong pang-ekonomiya, at karapatang pampolitika. **(Week 5)**

Subukin

Panuto: Unawain ang mga katanungan at piliin ang titik ng tamang sagot. Isulat ito sa kwaderno.

- Samahang itinatag ni Pura Villanueva Kalaw na nagtaguyod ng pagbibigay sa kababaihan ng karapatang bumoto.
  - Asociacion Feminista Ilonga*
  - Asociacion Feminista Filipina*
  - Concerned Women of the Philippines*
  - GABRIELA
- Kilalang peminista at politiko sa Japan na namuno sa Kilusang *Suffragist* na naglalayon ng karapatan para sa kababaihan.
  - Ichikawa Fusae
  - Iwasaki Chihiro
  - Haritsuka Raicho
  - Nogami Yaeko
- Ang tradisyunal na papel ng kababaihan sa Japan ay nakasalalay sa sistema kung saan lalaki ang namamayani. Anong paniniwala ito?
  - Feminismo
  - Paternal
  - Patriyarkal
  - Suffragist
- Hango sa salitang kaugnay sa karapatang bumoto sa eleksyon o reperandum at mahalal sa pamahalaan. Ano ito?
  - Asociacion*
  - Feminismo*
  - Suffrage*
  - Suffragist*
- Pinakamahalagang kilusang nabuo sa panahong ito na nagsilbing koalisyon ng iba't ibang grupong pangkababaihan sa Pilipinas. Ang kilusang ito ay kilala sa tawag na _____.
  - AWARE
  - Makibaka
  - GABRIELA
  - PILIPINA
- Alin sa sumusunod ang anyo ng pakikibaka ng kababaihan para sa pantay na karapatan?
  - Karapatang bumoto
  - Ang pantay na karapatang makibahagi sa pang-ekonomiyang kabuhayan
  - Ang pantay na karapatan ng babae at lalaki
  - Karapatang makapagtrabaho
  - 4 at 3
  - 3 at 1
  - 2 at 4
  - 1 at 2
- Noong Oktubre 19, 1962 itinatag ng 32 kababaihan ang isang kilusan na nagsusulong ng pagkakapantay-pantay ng kalalakihan at kababaihan sa lipunan at kaaya-ayang kundisyon sa tahanan at trabaho para sa kababaihan. Ang kilusang ito ay ang _____.
  - Kilusang *Suffragist*
  - Women's Suffrage Asociacion*
  - New Japan Women's Asociacion* o Shinfugin
  - Fusen Kakutoku Domei o *Women's Suffrage League*

8. Ang kilusang ito ay nabuo sa iba't ibang panig ng Asya upang magkaroon ng karapatang bumoto ang kababaihan. Ano ang tawag sa samahang ito?

A. Kilusang <i>Suffragist</i> Asociation	C. Kilusang <i>Suffragist</i>
B. Kilusang Pangkababaihan	D. Kilusang <i>Feminist</i>
9. Paano nagamit ng mga sinaunang kababaihan ang kanilang karapatan sa lipunan?

A. Bilang artisan	C. Magsilbing kapitan
B. Pagiging Babaylan	D. Pinuno ng isang bayan
10. Ano ang bansang nagbigay ng karapatang bumoto sa mga kababaihan noong 1937?

A. China	C. Japan
B. Indonesia	D. Pilipinas
11. Layunin ng samahang ito ay magpatupad ng reporma para sa kababaihan tulad ng reporma sa edukasyon sa kulungan, at sa paggawa. Ano ang samahang ito??
  - A. *Asociacion Feminista Filipina*
  - B. *Asociacion Feminista Ilongga*
  - C. *National Organization of Women*
  - D. *Women's Suffrage League*
12. Sino ang nanguna sa kilusang *Asociacion Feminista Ilonga* na unang nagtaguyod ng pagbibigay sa kababaihan ng karapatang bumoto?
  - A. Concepcion Felix
  - B. Margarita "TingTing" Cojuangco
  - C. Pura Villanueva Kalaw
  - D. Riza Hontiveros
13. Ano ang kilusang nabuo sa Pilipinas upang isulong ang paglaban sa kalayaan hindi lamang sa kababaihan kundi ng bayan?
  - A. *Concerned Women of the Philippines (CWP)*
  - B. Katipunan ng Bagong Pilipina (KBP)
  - C. Kilusan ng Kababaihang Pilipino (PILIPINA)
  - D. Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA)
14. Alin sa sumusunod ang samahan o pwersang nabuo dahil sa magkakatulad na layuning ipinaglalaban?

A. Kilusan	C. Reporma
B. Pakikibaka	D. Suffragist
15. Bakit nabuo ang kilusang Fusen Kakuto Domei o *Women's Suffrage League*?
  - A. Upang magkaroon ng negosyo sa pamayanan
  - B. Upang madinig ang kanilang boses sa pamahalaan
  - C. Upang ipaglaban ng kababaihan na magkaroon ng maraming benepisyo
  - D. Upang magkaroon ng karapatang mag-organisa at dumalo sa mga pulong-politikal

Aralin

1

Bahaging Ginampanan ng Kababaihan sa Hilagang- Silangan at Timog-Silangang Asya

Nabanggit natin sa nakaraang aralin ang kaugnayan ng iba't ibang ideolohiya sa pag-usbong ng nasyonalismo at kilusang nasyonalista. Ganap mo bang naunawaan ang nakalipas na aralin? May inihanda na mga gawin para sa iyo. Halika sagutin mo.

Balikan

Ano ang mga salik ng pag-unlad ng nasyonalismo at paraan ng pagpapamalas ng nasyonalismo sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya? Punan ang talahanayan sa ibaba. Gawin ito sa sagutang papel.

Bansa	Mga Salik sa Pag-unlad ng Nasyonalismo	Paraan ng Pagpapamalas ng Nasyonalismo	Lider Nasyonalista

Pamprosesong Tanong

1. Ano-ano ang salik sa pag-usbong ng nasyonalismo sa Hilagang-Silangan at Timog Silangang Asya?
2. Bakit may pagkakaiba at pagkakatulad ng pagpapakita ng nasyonalismo sa rehiyon ng Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya?

Mga Tala para sa Guro

Naglalaman ito ng iba't ibang mungkahing gawain para sa bawat aralin na dapat malinang sa kakayahan at kasanayan ng mga mag-aaral. Kinapapalooban ito ng iba't ibang estratehiya tulad ng paggamit ng cross word puzzle, graphic organizer, picto analysis, pagguhit atbp. Ang bawat gawain sa isang aralin ay nakabatay sa tatlong araw na sesyon. Iminumungkahi na pagyamanin pa ng mga guro ang mga mungkahing gawain at estratehiya batay sa interes at kakayahan ng mga mag-aaral.

Tuklasin

Gusto mo bang malaman at matutuhan ang mga karanasan at bahaging ginampanan ng mga kababaihan tungo sa pagkakapantay-pantay, pagkakataong pang-ekonomiya, at karapatang pampolitika sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya?

Halika, subukan mo ang mga gawain.

Bago pa man dumating ang mga mananakop sa Asya, ang mga kababaihan ay may mataas ng katungkulan sa lipunan tulad ng pagiging Babaylan sa Pilipinas. Ang pagdating ng mga mananakop ay nagbigay-daan upang ang kalagayang panlipunan at pampolitika ng mga kababaihan ay maging limitado, naging iba ang paningin sa mga babae, mahigpit na pagtrato at hindi binigyan ng pagkakataon na makilahok sa mga usaping pampolitika at pang-ekonomiya.

Naghangad ang mga kababaihan na mapansin ang kanilang kalagayan sa pamamagitan ng pagbuo at pag-oorganisa ng kilusan na nagsusulong na marinig ang kanilang boses at isulong ang kanilang interes.

Sapagkat minsan na nilang naranasan ang iba't ibang anyo ng pang-aapi at diskriminasyon sa lipunan, ang paghahangad na ito ang nagbigay-daan upang magtaguyod ng kilusang pangkababaihan sa Silangan at Timog Silangang Asya.

1. Ano ang nasa larawan?
2. Ano ang nais nitong ipahayag?
3. Anong simbolo ang tinataglay nito?

Isulat ang iyong reaksiyon at damdamin sa ibaba tungkol sa larawan.

Suriin

Mga Samahang Pangkababaihan at mga Kalagayang Panlipunan

Ano nga ba ang papel ng kababaihan sa kasaysayan?

Nakita ng kababaihan sa Asya ang kahalagahan ng pag-oorganisa upang maisulong ang kanilang interes at marinig ang kanilang boses. Minsan ng naranasan ng mga kababaihan ang iba't ibang anyo ng pang-aapi at diskriminasyon sa lipunan at sa kanilang pamilya. Mahalaga ang pagkakaroon ng mga samahang pangkababaihan sapagkat sila ang pangunahing tagapagtaguyod ng mga karapatan ng kababaihan.

Masasabing kulang tayo sa kaalaman tungkol sa naging papel ng mga kababaihan sa kasaysayan, halimbawa sa Pilipinas patuloy pa din ang pagbuo ng mga feminista sa kasaysayan ng kababaihan. Ang mga feminista ay mga tagapagtaguyod ng pantay na karapatan sa pagitan ng babae at lalaki.

Importante na malaman natin ang pakikibakang ginawa ng kababaihan sa Asya upang makamtan ang pagkakapantay-pantay ng babae at lalaki sa lipunan. Ang pagtatrabaho at pagboto tuwing eleksyon ay ilan lamang sa mga karapatan at pagkakataong ipinaglalaman nang matagal na panahon ng kababaihan bago nila ito nakamtan.

Alamin natin ang ilan sa mga kilusang nabuo sa ilang mga bansa sa Silangan at Timog-Silangang Asya.

Women's Suffrage

Ang *women's suffrage* o *woman suffrage* ay karapatan ng mga babae na bumoto ng naaayon sa batas sa nasyonal at lokal na eleksiyon. Dahil sa kagustuhan nilang makilahok sa ekonomiya at politikal na aspeto, ang mga kilusang pangkababaihan ay nabuo sa iba't ibang bahagi ng Asya sa unang bahagi ng ika-20 ng siglo.

Pilipinas

Sa Pilipinas, noong sinaunang panahon ay kinikinilala ang kapangyarihan ng mga babaylan bilang lider-isperitwal at iginagalang ang kababaihan sa lipunan bago pa dumating ang mga mananakop na europeo. Dati-rati ay tinatamasa ng kababaihan ang prebilehiyo at karapatan ngunit ito ay nawala sa kanila ng lumaganap ang kolonyalismo. Ito ang naging dahilan kung kaya nakibaka ang mga kababaihan sa Pilipinas para sa pantay na karapatan at maibalik ang dating mataas na pagtingin sa lipunan.

Isang paraan ang nakita ng kababaihan ay ang magtatag ng samahang pangkababaihan na ipaglalaman ang kanilang karapatan, ito ay ang karapatang bumoto at ang makibahagi sa pang-ekonomiyang kabuhayan.

Dahil dito naging mahaba ang pakikibaka ng kababaihan sa Pilipinas at napagtagumpayan nila ang labang ito sa pamamagitan ng pagtatag ng mga samahan, ang samahang ito ay nagsulong ng peministang kaisipan sa lipunan. Ipinagkaloob sa kababaihan ng Pilipinas ang karapatang bumoto noong 1937.

Tunghayan ang *timeline* ng pagtatag ng kilusan sa Pilipinas sa ibaba.

Nagtatag	Taon	Samahan	Layunin
 Concepcion Felix	1905	Asociacion Feminista Filipina	Kauna-unahang samahang pangkababaihan sa Pilipinas na nagtaguyod ng pagpapalaganap ng kagalingang panlipunan at masugid na paglahok ng mga kababaihan sa kapakanang pambayan
 Pura Villanueva Kalaw	1906	Asociacion Feminista Ilonga	Nagtaguyod ng pagbibigay sa kababaihan ng karapatang bumoto at serbisyo publiko

Taong 1933, inaprubahan ng Senado at pinirmahan ni Gobernador Frank Murphy ang batas na nagkakaloob ng karapatan sa kababaihan na bumoto. Naipatupad lamang ito noong 1937. Maipagmamalaki ng mga Pilipino na ang Pilipinas ang isa sa unang bansa na nagbigay ng karapatang bumoto sa kababaihan.

Indonesia

Ang kultura sa Indonesia partikular na sa Java ay nanggaling at nag-ugat sa kanilang mga paniniwala, tradisyon, relihiyon, at sining. Isa ang Java, Indonesia kung saan malalim ang pagkakaugat ng sistemang patriyarkal sa tradisyon sa ilalim ng turo ng Islam. Kadalasan, na nagsusubordina ang kababaihan sa ilalim ng kalalakihan. Ilan sa kanilang paniniwala tungkol sa kababaihan ay ang mga babae ay nakakapag-aral lamang hanggang sa elementarya. Pagsapit ng ika-12 taong gulang ay pinagbabawalang ng lumabas ng bahay, hindi na pinag-aaral, nakalalabas lamang ang babaeng Javanese sa panahon na mag-aasawa na at ipapakilala na sa kanyang mapapangasawang pinili ng kanyang magulang.

Si Raden Adjing Kartini ay isang *feminist* na isinilang noong 1879 at nagkaroon ng pribilehiyong makapag-aral. Bagaman “nakakulong” ayon sa tradisyong Javanese ay nakapagsulat siya ng mga liham na ipinadala niya sa kaibigang Dutch. Ang mga liham niya ay naglalaman ng kanyang saloobin at pagtingin sa kalagayang panlipunan ng mga kababaihan noon lalo na sa mga katutubong kababaihan sa Indonesia. Karamihan ng kanyang mga sulat ay nagpapakita ng pagtutol sa kulturang Javanese na nagiging hadlang sa pag unlad ng kababaihan.

Ang kanyang mithiin para sa mga kababaihan ay magkaroon ng pantay na karapatang matuto't makapag-aral at pagtutol sa *polygamy* o pag-aasawa ng marami ng mga kalalakihan. Pagkatapos niyang maikasal sa kanyang asawa ay itinuloy niya ang planong magpatayo ng paaralan para sa kababaihang Javanese. Sa kasalukuyan, itinuturing siyang pambansang bayani. Siya ang nagsulong ng edukasyon para sa kababaihan at karapatan ng kababaihan sa Indonesia. Ang kanyang kaarawan ay ipinagdiriwang bilang “Kartini Day”.

Japan

Sa Japan naman, hindi pantay ang katayuan ng mga kababaihan sa kadahilanang patriarkal ang kanilang lipunan. Sa lipunang patriarkal ay pinapaburan ang mga kalalakihan kaysa sa mga kababaihan. Sa kanilang tradisyon, tinuturuan ang babae na sundin ang kanyang ama, asawa, at anak na lalaki kaya nagpunyagi ang kababaihan sa Japan na makamit ang kanilang Karapatan na bumoto na para sa kanila ay napakalaking hakbang na.

Si Ichikawa Fusae ay isang feminista at pulitikong namuno sa Kilusang *Suffragist* sa Japan. Ang adbokasiya niya ay para sa karapatan ng kababaihan sa politika. Kaya noong 1924, pinangunahan niya ang pagtatag ng Fusen Kakuto Domei o *Women's Suffrage League* katulong si Hiratsuka Raicho. Ito ang simula ng pagkakaroon nila ng karapatang mag-organisa at dumalo sa mga pulong-pulitikal na dati ay ipinagbabawal.

Taong 1947 nang makamit ng kababaihan sa Japan ang karapatang bumoto matapos ang ikalawang digmaang pandaigdig.

Pagkakataong Pangkabuhayan

Ang pakikipagtunggali ng kababaihan sa Asya ay hindi lamang kasaysayan ng mga babae na magtamo ng mataas na antas ng edukasyon at boses sa pulitika. Ito ay kasaysayan din ng mga babaing magsasaka at manggagawa. Kung ating titignan ang kaunlaran sa ekonomiya ay hindi maisasakatuparan kung wala ang partisipasyon ng kababaihan.

Mga Kilusang Pangkababaihan sa Asya

Bukod sa karapatang bumoto at makibahagi sa pang-ekonomiyang pamumuhay, marami pang karapatang ipinaglaban ang kababaihan. Ating pag-aralan ang ilang halimbawa ng mga kilusang pangkababaihan sa Asya noon at ngayon.

Hilagang-Silangang Asya

Bansa: Japan

Nagtatag/ Nanguna	Kilusang Binuo/ Taon	Layunin
<p>Hiratsuka Raicho</p> <p>Iwasaki Chihiro</p> 	<p>Oktubre 1962, itinatag ng 32 kababaihan ang <i>New Japan Women's Association</i> (NJWA o Shinfujin)</p>	<p>Organisasyon ng kababaihang hapones na nagsusulong ng pantay na karapatan ng babae sa edukasyon, trabaho at pagboto.</p>

Timog-Silangang Asya

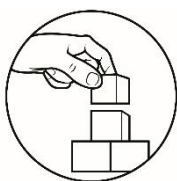
Bansa: Pilipinas

Nagtatag/ Nanguna	Kilusan/Ahensya	Layunin
 <p>Eva Estrada Kalaw</p> <p>Zenaida Quezon Avanceña, Cecilia Munoz Palma, Mita Pardo de Tavera</p>	<p>Mga kilusang nabuo simula dekada 1960-1980:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA) ➤ <i>National Organization of Women</i> (NOW) ➤ <i>Concerned Women of the Philippines</i> (CWP) ➤ Kababaihang Pilipino (PILIPINA) 	<ul style="list-style-type: none"> ✍ Nakipaglaban para sa Kalayaan hindi lamang ng kababaihan kundi ng bayan. ✍ Makipaglaban sa malinis na eleksyon ✍ Ipaglaban ang ilang isyung panlipunan na may epekto sa kababaihan ✍ Upang maitaguyod ang mga proyektong pangkabuhayan sa mahihirap na lugar sa Pilipinas

 <p>Margarita "Tingting" Cojuanco</p>	<p>➤ <i>Alliance of Women for Action Towards Reconciliation (AWARE)</i></p> <p>➤ <i>General Assembly Binding Women for Reforms, Integrity, Equality, Liberty, and Action (GABRIELA)</i></p>	<p>✍ Nakipagtulungan sa iba't ibang organisasyon sa pagbibigay impormasyon at pagsusuri sa mga isyu at proyekto</p> <p>✍ Nagsilbi itong koalisyon ng iba't ibang grupong pangkababaihan. Sinusuportahan ang mga isyung may kinalaman sa kababaihan gaya ng mga kasong <i>rape, domestic violence</i> laban sa kababaihan, <i>comfort women</i> at iba pa</p>
--	---	--

Sa kabuoan, ang pagkakaroon ng mga kilusang pangkababaihan sa iba't ibang bahagi ng Asya ay katibayan lamang ng paghahangad at pagkilos ng kababaihan upang mapabuti ang kanilang kalagayan sa tahanan at sa lipunan.

Patuloy ang pagpapalawak ng karapatan ng kababaihan, lalo na sa pagkakaroon ng karapatang politikal at pagkakataong pangkabuhayan ay nagpapakita na ang kababaihan ay kumikilos upang ipaglaban ang karapatang posisyon sa lipunan.

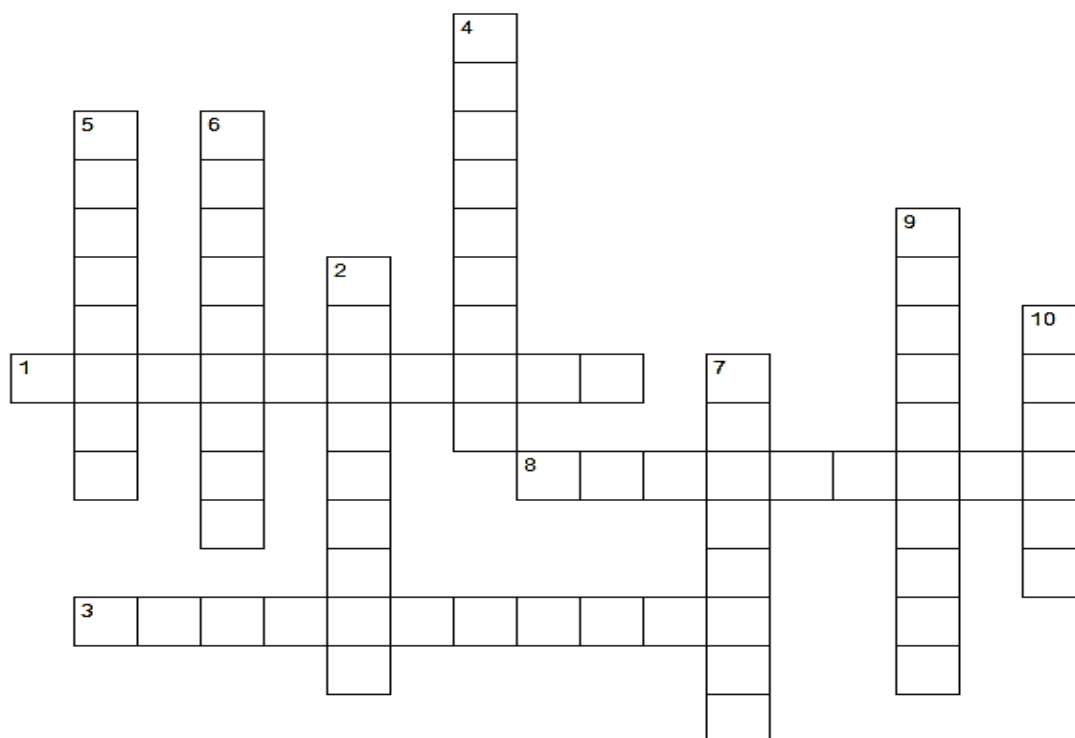

Pagyamanin

Gawain 1: Crossword Mo!

Panuto: Piliin ang angkop na salita sa kahon sa pagbuo ng *crossword puzzle* sa ibaba. Isulat ang sagot sa kwaderno.

Babaylan	Kilusan	Patriyarkal	Shinfujin
Bumoto	Pagbabago	Peminism	Suffragist
	Pakikibaka	Pilipinas	

Pahalang:

1. Pakikipaglaban o pakikihamok
3. Paniniwalang lalaki ang dapat mamayani sa lipunan
8. Reporma

Pababa:

2. Unang kilusang pangkababaihan sa Japan
4. Unang bansa na nagkamit ng karapatang bumoto
5. Samahang nabubuo dahil sa magkatulad na layuning ipinaglalaban
6. Paniniwalang may pantay na karapatan ang mga babae at lalaki sa lipunan
7. Lider-ispiritwal
9. Hango sa salitang kaugnay sa karapatang bumoto sa eleksyon o reperandum at mahalal sa pamahalaan
10. Karapatang pampolitika na ipinaglaban ng mga kababaihan

Gawain 2: Punan Mo, Talahanayan Mo

Panuto: Punan ang hinihinging datos sa tsart.

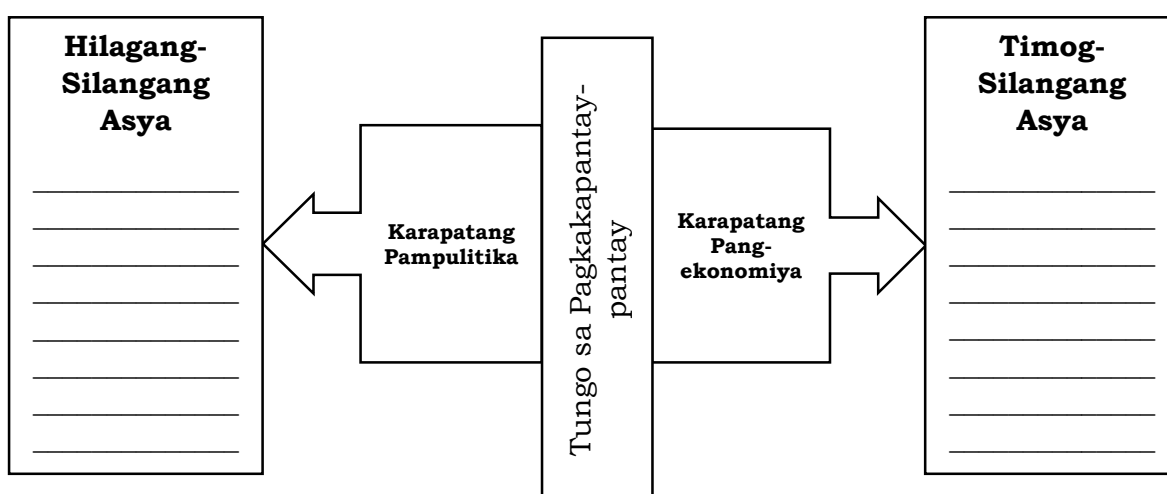
	Kalagayang Panlipunan	Samahang Kababaihan	Nagtatag/ Nagpasimula	Layunin
Hilagang-Silangang Asya				
Timog-Silangang Asya				

Pamprosesong mga Tanong

1. Ano-ano ang samahang pangkababaihan na naitatag sa ilang bansa sa Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya? Ano ang layunin ng mga nasabing mga samahan?
_____
_____
2. Paano mo ilalarawan ang kalagayang panlipunan ng kababaihan sa nasabing bansa?
_____
_____
3. Ano ang naging epekto ng mga samahang pangkababaihan at ng mga kalagayang panlipunan tungo sa pagkakapantay-pantay, karapatang pampolitika, at pagkakataong ekonomiya ng mga taga Hilagang-Silangan at Timog-Silangang Asya?
_____
_____

Gawain 3: Paghahambing, Kababaihan

Panuto: Paghambingin ang dalawang anyo ng pakikibaka ng kababaihan sa Silangan at Timog-Silangang Asya, isulat ang sagot sa ibaba. Gawin ito sa kwaderno.

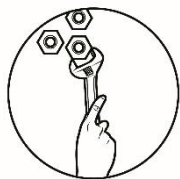
Isaisip

Panuto: Sagutin ang tanong sa ibaba.

1. Makatarungan bang ipaglaban ang karapatan ng kababaihan tungo sa pagkakapantay-pantay, pagkakataong pang-ekonomiya at karapatang pampolitika?

2. Sa iyong palagay, ano ang pinakamalaking kinahaharap na hamon ng kababaihan sa kasalukuyang panahon?

Isagawa

Gawain 1: I-poster mo na!

Panuto: Gumawa ng *poster* tungkol sa pagpapamalas ng pakikibaka ng kababaihan upang makamantan ang inaasam na pagkakapantay-pantay sa lipunan. Ipaliwanag ang iyong ginawa. Gawin ito sa kwaderno.

Pamantayan sa Paggawa ng Poster

Pamantayan	Indikador	Puntos	Natamong Puntos
Nilalaman	Naipakita at naipaliwanag nang mahusay ang ugnayan ng mensahe sa <i>paglalarawan ng poster</i> .	20	
Pagkamalikhain	Lubos na nagpakita ng pagkamalikhain sa <i>paggawa ng poster</i> .	7	
Kabuoang Presentasyon	Malinis at maayos ang kabuuang presentasyon ng <i>poster</i> .	3	
Kabuoang Puntos		30	

Gawain 2: Idol mo, Idol ko, Idikit mo

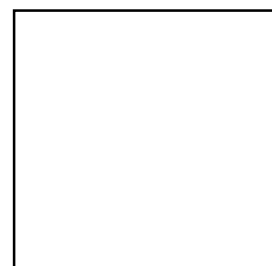
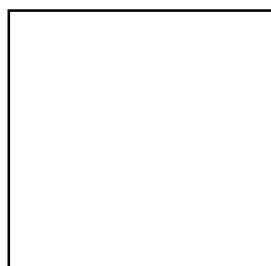
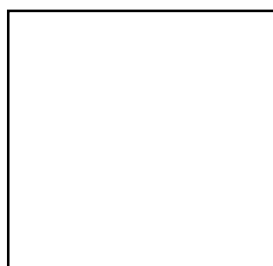
Panuto: Magsaliksik ng larawan ng mga kababaihan na nagtagumpay sa larangan ng politika at pang-ekonomiya. Itala kung ano ang kanilang nagawa at katungkulan sa bansa na kanilang kinabibilangan na nakatulong sa pagsulong ng bansa. Gawin ito sa kwaderno.

Halimbawa:

Corazon Aquino

Kauna-unahang
babaeng Presidente
ng Pilipinas

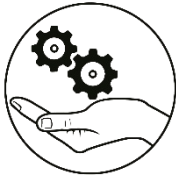

Tayahin

Panuto: Unawain ang mga katanungan at piliin ang titik ng tamang sagot. Isulat ang titik ng tamang sagot sa kwaderno.

1. Ano ang bansang nagbigay ng karapatang bumoto sa mga kababaihan noong 1937?
A. China
B. Indonesia
C. Japan
D. Pilipinas
2. Layunin ng samahang ito ay magpatupad ng reporma para sa kababaihan tulad ng reporma sa edukasyon sa kulungan, at sa paggawa. Ano ang samahang ito?
A. *Asociacion Feminista Filipina*
B. *Asociacion Feminista Ilongga*
C. *National Organization of Women*
D. *Women's Suffrage League*
3. Ano ang kilusang nabuo sa Pilipinas upang isulong ang paglaban sa kalayaan hindi lamang sa kababaihan kundi ng bayan?
A. *Concerned Women of the Philippines (CWP)*
B. Katipunan ng Bagong Pilipina (KBP)
C. Kilusan ng Kababaihang Pilipino (PILIPINA)
D. Malayang Kilusan ng Bagong Kababaihan (MAKIBAKA)
4. Alin sa sumusunod ang samahan o pwersang nabuo dahil sa magkakatulad na layuning ipinaglalaban?
A. Kilusan
B. Pakikibaka
C. Reporma
D. Suffragist
5. Bakit nabuo ang kilusang Fusen Kakuto Domei o *Women's Suffrage League*?
A. Upang magkaroon ng negosyo sa pamayanan
B. Upang madinig ang kanilang boses sa pamahalaan
C. Upang ipaglaban ng kababaihana na magkaroon ng maraming benepisyo
D. Upang magkaroon ng karapatang mag-organisa at dumalo sa mga pulong-politikal
6. Samahang itinatag ni Pura Villanueva Kalaw na nagtaguyod ng pagbibigay sa kababaihan ng karapatang bumoto.
A. *Asociacion Feminista Ilonga*
B. *Asociacion Feminista Filipina*
C. *Concerned Women of the Philippines*
D. GABRIELA
7. Kilalang peminista at politiko sa Japan na namuno sa Kilusang *Suffragist* na naglalayon ng karapatan para sa kababaihan.
A. Ichikawa Fusae
B. Iwasaki Chihiro
C. Haritsuka Raicho
D. Nogami Yaeko

8. Ang tradisyunal na papel ng kababihan sa Japan ay nakasalalay sa sistema kung saan lalaki ang namamayani. Anong paniniwala ito?
A. Feminismo	C. Patriyarkal
B. Paternal	D. Suffragist
9. Sino ang nanguna sa kilusang *Asociacion Feminista Ilonga* na unang nagtaguyod ng pagbibigay sa kababaihan ng karapatang bumoto?
A. Concepcion Felix	C. Pura Villanueva Kalaw
B. Margarita "TingTing" Cojuangco	D. Riza Hontiveros
10. Hango sa salitang kaugnay sa karapatang bumoto sa eleksyon o reperandum at mahalal sa pamahalaan. Ano ito?
A. Asociacion	C. Suffrage
B. <i>Feminismo</i>	D. Suffragist
11. Pinakamahalagang kilusang nabuo sa panahong ito na nagsilbing koalisyon ng iba't ibang grupong pangkababaihan sa Pilipinas. Ang kilusang ito ay kilala sa tawag na _____.
A. AWARE	C. GABRIELA
B. Makibaka	D. PILIPINA
12. Alin sa sumusunod ang anyo ng pakikibaka ng kababaihan para sa pantay na karapatan?
1. Karapatang bumoto
  2. Ang pantay na karapatang makibahagi sa pang-ekonomiyang kabuhayan
  3. Ang pantay na karapatan ng babae at lalaki
  4. Karapatang makapagtrabaho
A. 4 at 3	C. 2 at 4
B. 3 at 1	D. 1 at 2
13. Noong Oktubre 19, 1962 itinatag ng 32 kababaihan ang isang kilusan na nagsusulong ng pagkakapantay-pantay ng kalalakihan at kababaihan sa lipunan at kaaya-ayang kundisyon sa tahanan at trabaho para sa kababaihan. Ito ay ang _____.
A. Kilusang <i>Suffragist</i>
B. <i>Women's Suffrage Asociacion</i>
C. <i>New Japan Women's Asociacion</i> o Shinfugin
D. Fusen Kakutoku Domei o <i>Women's Suffrage League</i>
14. Paano nagamit ng mga sinaunang kababaihan ang kanilang karapatan sa lipunan?
A. Bilang artisan	C. Magsilbing kapitan
B. Pagiging Babaylan	D. Pinuno ng isang bayan
15. Ang kilusang ito ay nabuo sa iba't ibang panig ng Asya upang magkaroon ng karapatang bumoto ang kababaihan. Ano ang tawag sa samahang ito?
A. Kilusang <i>Suffragist</i> Asociation	C. Kilusang <i>Suffragist</i>
B. Kilusang Pangkababaihan	D. Kilusang <i>Feminist</i>

Karagdagang Gawain

A. *Super Woman, Ikaw Na!*

Gumuhit ng isang simbolo ng kababaihan na naglalarawan ng pagiging matatag at matapang na anak, ina, asawa, at kabataan. Ipaliwanag ang iyong iginuhit. Gawin ito sa kwaderno.

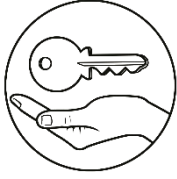

B. *Virtual Interview!*

Maghanda ng isang *virtual* interbyu sa isa o dalawang babaing may katungkulan sa pamahalaan o mga kababaihang ang trabaho ay para sa kalalakihan. Itanong ang kanilang damdamin at kalagayan sa posisyong hinahawakan batay sa:

(Halimbawa: Punong Baranggay, pulis, karpentero, at iba pa)

- a. hamon ng kanilang posisyon
- b. impresyon/ pagkilala ng kalalakihan at pagtanggap sa lipunan

Susi sa Pagwawasto

Subukin

1. A
2. A
3. C
4. D
5. C
6. D
7. C
8. C
9. B
10. D
11. A
12. C
13. D
14. A
15. D

Tayahin

1. D
2. A
3. C
4. A
5. D
6. A
7. A
8. C
9. C
10. D
11. C
12. D
13. C
14. B
15. C

Pagymamanin

1. Pakikibakaka
2. Shinyu
3. Patriyarkal
4. Piliipinas
5. Kilusan
6. Peminismo
7. Babaylan
8. Pagbababago
9. Suffragist
10. Bumoto

Sanggunian

Aklat

Blando, Rosemarie C., Adelina A. Sebastian, Angelo C. Espiritu, Erna C. Golveque, August M. Jamora, Regina R. Capua, Armi S. Victor, Sandra I. Balgos, Allan F. Del Rosario, at Randy R. Mariano. Asya: “Pagkakaisa sa Gitna ng Pagkakaiba”. Araling Panlipunan Modyul para sa Mag-aaral. Pasig City: Department of Education, 2014.

Websites

Britannica, The Editors of Encyclopaedia. "Seneca Falls Convention". *Encyclopedia Britannica*, 12 Jul. 2021, <https://www.britannica.com/topic/woman-suffrage/The-United-States>. Accessed 12 November 2021.

Gatala Press, Filipina Feminist Press. Kilusang Kababaihan: Mga tala, July 15, 2020, <https://gantalapress.org/2020/07/15/kilusang-kababaihan-mga-tala>. Accessed 12 November 2021

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph